

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آمین نثارش

گویش سمنانی

انتشارات حبله رود

پرویز پژوم شریعتی

۱۳۹۳

سرنشانه	پژوم شریعتی، پرویز، ۱۳۱۶-۱۳۹۳
عنوان و نام بدیدآور	آیین نگارش گویش سمنانی / پرویز پژوم شریعتی؛ [حمایت کننده]
مشخصات نشر	مؤسسه فرهنگی هنری سمن بویان سمنان.
مشخصات ظاهری	سمنان، انتشارات حبله رود، ۱۳۹۳.
شابک	۱۲۵ ص؛ مصور، جدول.
وضعیت فهرست نویسی	۵۰۰۰۰ ریال، ۱-۰۴-۷۶۴۴-۶۰۰-۹۷۸:
یادداشت	فیبا
شناسه افزوده	کتابنامه.
موضوع	ابراهیمیان، احسان، ۱۳۶۰- ویراستار
موضوع	سمنانی
موضوع	سمنانی -- دستور
شناسه افزوده	سمنانی -- واژه نامه ها -- فارسی
رده بندی کنگره	مؤسسه فرهنگی هنری سمن بویان سمنان
رده بندی دیویی	۱۳۹۳ پ ۷۲ س / PIR ۳۲۷۹
شماره کتابشناسی ملی	۹۴۱۶
	۳۶۶۷۴۶

انتشارات حبله رود

سمنان، بلوار ولی عصر، جنب مسجد آل محمد (ص)

●●●-----●●●

آیین نگارش گویش سمنانی

پرویز پژوم شریعتی

تایپ و صفحه آرایی: محمدتقی رهبری فرد

طرح روی جلد: مهدی قاسمی

تاریخ و نوبت نشر: نوبت اول، ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۱-۰۴-۷۶۴۴-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و صحافی: زلال کوثر قم

بها: پنج هزار تومان

مراکز فروش: دفتر موسسه سمن بویان سمنان و فروشگاه های معتبر کتاب شهر سمنان

فهرست مطالب

۱	 سخن ویراستار
۴	 مقدمه
۱۰	 پیشینه نگارش گویش سمنانی
۱۵	 الفبای آوانگاری بین‌المللی
۱۶	 تاریخچه
۲۳	 آواشناسی و آوانگاری گویش سمنانی
۲۵	 فهرست واژه‌های (مصوت‌های) سمنانی
۲۷	 فهرست همخوان‌های (صامت‌های) سمنانی
۲۹	 نگارش گویش سمنانی به خط فارسی
۳۱	 قواعد پیشنهادی برای نگارش سمنانی
۵۸	 پیوسته‌نویسی و جدا نویسی
۵۸	 الف. املاي بعضی از واژه‌ها، پیشوندها و پسوندها
۶۳	 ب. چگونگی نگارش کلمات مرکب
۶۸	 ویژگی کلمات مرکب
۶۹	 الف. کلمات مرکبی که الزاماً پیوسته نوشته می‌شود
۷۴	 ب. کلمات مرکبی که الزاماً جدا نوشته می‌شود
۷۵	 تکیه یا فشار بر روی هجا
۷۶	 فاصله گذاری و مرز بندی کلمات

۷۷	نمونه شعرهای آوانگاری شده.....
۷۸	زندگی آره و نویت دده جان.....
۸۸	تلاوتسه.....
۹۲	واژه نامه نگارشی.....
۱۱۹	زندگی نامه مرحوم پرویز پژوم شریعتی.....
۱۲۳	فهرست منابع.....

www.ketaboo.ir

سخن ویراستار

هنگامی که جناب پژوم شریعتی با من تماس گرفتند و درباره نوشته‌ای که در باب نگارش سمنانی آماده کرده بودند، خواستند که مطالب را من هم مورد بررسی قرار دهم، بسیار خوشحال شدم. همیشه دوست داشتم کار مشترکی با ایشان انجام دهم. برنامه را به سرعت مهیا کردم که نزد ایشان بروم. چند روز بعد، از سمنان حرکت کردم و مستقیم به تهران، منزل ایشان رفتم. نوشته‌ها را با هم دیدیم و در مورد هر کدام از قواعد صحبت کردیم. در نهایت دست‌نوشته‌های کتاب حاضر را جهت ویراستاری و افزودن مواردی که ممکن بود از قلم افتاده باشد به من سپردند. غروب از پیش ایشان رفتم. فردای آن روز در مسیر بازگشت پیام کوتاهی دریافت کردم که «اللله و انا الیه راجعون». درگذشت استاد گویش سمنانی پرویز پژوم شریعتی را به شما تسلیت عرض می‌نمایم». خوشحالی کار مشترک زیاد نپایید. دست‌نوشته‌ها پیش من بود و بار امانت و وظیفه.

نام و یادشان گرمای باد که برای این گویش انصافاً و به حق کار کردند.

دو- سه روزی که از فوت ایشان گذشت شروع به مطالعه دست‌نوشته‌ها کردم. در همان مقدمه بابت ویراستاری آن از من تشکر کرده بودند. پیام واضح بود. با مشورت با آقای جدیدی مدیر مؤسسه فرهنگی هنری سمن بویان سمنان نوشته‌ها را برای تایپ اولیه به ایشان سپردم و کار ویراستاری را شروع کردم.

از این اتفاق که بگذریم، شیوه نگارش سمنانی به خط فارسی بحثی مهم و اساسی است. خواندن کتاب‌های گویش سمنانی که به شیوه‌های مختلف فارسی و لاتین نوشته و آوانگاری شده‌اند خوانندگان را تا حدی سردرگم می‌کند. تا دست به کار نوشتن هم نشویم متوجه دشواری آن نمی‌شویم. کتاب پیش رو، به‌خوبی قواعدی را برای نگارش گویش سمنانی به خط فارسی ارائه داده است. هرچند عرصه بحث و بررسی همیشه برای این‌گونه موارد باز است اما زمانی باید استاندارد برای نوشتن این گویش تعیین شود. اصلاحات در ویرایش‌های بعدی می‌تواند انجام گیرد اما بی‌شک، اینکه سریع‌تر شیوه نگارش مدون شود و به کار گرفته شود، اهمیت زیادی دارد.

جدای از موارد مشخص قابل ویرایش در متن، مواردی را به‌صورت

زیرنویس آورده‌ام. همچنین در انتها دو شعر را با قواعد همین کتاب آوانگاری کرده‌ام تا شیوه نگارش در متن نیز مشخص گردد. از خوانندگان و صاحب‌نظران خواهشمندم که نکات، لغزش‌ها، نقد و نظرات خود را حتماً خاطر نشان کنند.

در پایان باید از کسانی که متن را بازخوانی کردند به خصوص جناب آقای رحیم معماریان سپاسگزاری کنم که نکات ظریف و دقیقی را در ویرایش گوشزد نمودند. همچنین از آقای محمدرضا جدیدی که در آماده‌سازی، چاپ و نشر این کتاب زحمت زیادی کشیدند تشکر فراوان دارم.

احسان ابراهیمیان

آبان ماه ۱۳۹۳

e_brahimian@yahoo.com